FÖRKLARANDE RAPPORT

om protokollet, utarbetat på grundval av artikel K 3 i Fördraget, om Europeiska unionen om Europeiska gemenskapernas domstols tolkning av konventionen om delgivning i Europeiska unionens medlemsstater av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur

(Text antagen av rådet den 26 juni 1997)

(97/C 261/04)

I. ALLMÄNNA SYNPUNKTER

1. Vid sitt möte den 2930 oktober 1993 gav rådet i uppdrag åt en arbetsgrupp som kallas Arbetsgruppen för förenkling av översändande av handlingar att utarbeta ett instrument för att förenkla och påskynda förfarandena för översändande för delgivning mellan medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

   Under arbetet med konventionen om delgivning i Europeiska unionens medlemsstater av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ansågs det nödvändigt att ge domstolen behörighet att tolka dess bestämmelser i syfte att säkerställa en enhetlig tillämpning.

   Sedan arbetsgruppen slutfört sitt arbete har det nederländska ordförandeskapet i enlighet med artikel K 6 i Fördraget om Europeiska unionen förelagt Europaparlamentet utkastet till konvention för granskning ([1]).

   Rådet antog den 26 maj 1997 detta protokoll ([2]) liksom konventionen om delgivning i Europeiska unionens medlemsstater av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Företrädarna för samtliga medlemsstater undertecknade samma dag dessa instrument.

2. a) Protokollets normativa del grundar sig på bestämmelserna i artikel 177 i EG-fördraget. De bygger i mycket stor utsträckning på artiklarna 14 protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av Brysselkonventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område.

   I denna del upprepas särskilt de två sätt för anhängiggörande vid domstolen som anges i 1971 års protokoll.

   b) De närmare bestämmelserna för protokollets ikraftträdande liknar däremot dem som infördes genom första och andra protokollet av den 19 december 1988 om tolkning av konventionen om tillämplig lag på avtalsrättsliga förpliktelser.

   Principen om domstolens behörighet slås visserligen fast i föreliggande konvention, men det är i protokollet till den som bland annat villkoren för anhängiggörande vid domstolen bestäms och vilka nationella domstolar som är behöriga att anhängiggöra ärenden vid dem.

   Protokollet bör inte träda i kraft före konventionen; konventionen träder i kraft när femton medlemsstater har ratificerat den, protokollet när tre av dessa stater har antagit det.

   Enligt dessa villkor kan protokollet tidigast träda i kraft samtidigt som konventionen. Endast domstolarna i en medlemsstat som är part både i konventionen och i protokollet kommer därigenom att kunna begära att domstolen meddelar ett avgörande eller uttalar sig i en tolkningsfråga.

   c) Slutbestämmelserna, till sist, liknar dem som Europeiska unionens råd har föreskrivit för de konventioner som utarbetas inom ramen för avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen. De sammanfaller med slutbestämmelserna i konventionen med förbehåll för nödvändig anpassning.

II. KOMMENTARER TILL ARTIKLARNA

Artikel 1

I artikel 1 upprepas den princip som fastslås i 1971 års protokoll om att ge domstolen behörighet att tolka bestämmelserna i konventionen om delgivning i Europeiska unionens medlemsstater av handlingar i

([1]) Yttrande angivet den 11 april 1997 (ännu ej offentliggjort i EGT).

([2]) Se s. 17 i detta nummer av EGT.

mål och ärenden av civil eller kommersiell natur samt också bestämmelserna i själva protokollet.

Artikel 2

1. I denna artikel anges vilka domstolar i medlemsstaterna som är behöriga att begära ett förhandsavgörande från domstolen i en tolkningsfråga.

Det handlar i första hand om medlemsstaternas högsta domstolar, vilka förtecknas under a i punkt 1.

Förteckningen är uttömmande och eventuella andra högsta rättsinstanser har inte rätt att anhängiggöra ärenden vid domstolen, även om deras beslut skulle få följder på det civila eller kommersiella området.

I andra hand är även medlemsstaternas domstolar, när de utgör överinstans, enligt b behöriga att anhänggigöra ärenden vid domstolen.

Först och främst avses således appellationsdomstolar, utom när dessa utgör första instans, liksom övriga nationella rättsinstanser som avgör ett ärende i egenskap av överdomstol.

De domstolar som utgör första instans är däremot inte behöriga att anghäniggöra ärenden vid domstolen.

2. Förteckningen i punkt a kan ändras på begäran av den berörda medlemsstaten. Detta är en möjlighet som inte förutses i 1971 års protokoll.

En sådan ändring kan visa sig vara nödvändig till exempel i samband med en förändring av domstolsorganisationen i en medlemsstat.

Framställningen skall ges in till rådets generalsekreterare i dennes egenskap av depositarie för protokollet. Depositarien skall så snart som möjligt meddela övriga medlemsstater, inbegripet dem som ännu inte är parter i protokollet.

Beslut om ändring av förteckningen fattas av rådet i enlighet med de tillämpliga förfaranderegler na.

När beslut om ändringen väl fattats får den verkan enligt de villkor som rådet anger i sitt beslut till exempel ikraftträdandet av en sådan ändring). På grund av beslutets art har det inte ansetts nödvändigt att medlemsstaterna skall anta beslutet i enlighet med sina respektive konstitutionella bestämmelser. Särskilda bestämmelser har därför införts, vilka utgör undantag från förfarandet enligt artikel 9 i protokollet när det gäller ändringar i konventionen.

Om en stat som blir medlem i Europeiska unionen ansluter sig till protokollet, skall denna vid deponeringen av sitt anslutningsinstrument ange vilken eller vilka av dess högsta domstolar som har rätt att begära att domstolen skall meddela ett avgörande i en tolkningsfråga (artikel 8.3 och 8.4).

En sådan ordning gör det möjligt för medlemsstaterna, även för dem som inte är parter i konventionen, att kontrollera vilka domstolar som utses och bidrar därmed till att bevara konsekvens i systemet.

Artikel 3

1. Denna artikel, som bygger på artikel 177 i EG-fördraget och motsvarar artikel 3 i 1971 års protokoll om domstolens tolkning av 1968 års Brysselkonvention, avser förfarandet för förhandsavgöranden.

I punkt 1 anges att de i artikel 2.1 a nämnda domstolarna är skyldiga att begära att domstolen beslutar i en fråga om de anser att en tolkning är nödvändig för att de skall kunna döma i saken.

En sådan bestämmelse syftar, i den mån den ålägger de högsta domstolarna en förpliktelse, till att främja en enhetlig tillämpning av konventionen i Europeiska unionens medlemsstater.

2. I punkt 2 i denna artikel föreskrivs att en domstol, när den utgör överinstans, får begära att domstolen meddelar ett tolkningsavgörande, om den förra domstolen anser att det behövs ett beslut i en fråga som uppkommit i ett ärende vid den.

Artikel 4

1. I denna artikel återgas artikel 3 i 1971 års protokoll. Artikeln innehåller bestämmelser om ett andra förfarande, som ger det allmännas högsta representant vid kassationsdomstolarna eller varje annan myndighet som utses av en medlemsstat rätt att begära att domstolen uttalar sig i en tolkningsfråga om ett lagakraftvunnet avgörande, som har meddelats av domstolar i deras stat strider antingen mot den tolkning som gjorts av domstolen eller av den domstol i en annan medlemsstat, som är part i protokollet.

Denna bestämmelse syftar också den till att främja en enhetlig tolkning av konventionen.

Det åligger den behöriga rättsliga myndigheten att bedöma lämpligheten av att begära en tolkning av domstolen i ett sådant fall.

2. Varje medlemsstat, även om den inte är part i protokollet, samt kommissionen och Europeiska unionens råd har dessutom möjlighet att inkomma till domstolen med inlagor eller skriftlige synpunkter när domstolen har fått en begäran om ett tolkningsavgörande.

Artikel 5

I likhet med 1971 års protokoll fastslås i denna artikel principen om att stadgan för domstolen och dess rättegångsregler skall tillämpas.

Artikel 6

I denna artikel anges att inga reservationer får göras till detta protokoll och den föranleder inga särskilda synpunkter.

Artikel 7

I denna artikel föreskrivs att protokollet träder i kraft enligt de regler som Europeiska unionens råd har föreskrivit på området.

För att domstolen skall kunna utöva sin behörighet med minsta möjliga fördröjning skall protokollet träda i kraft nittio dagar efter det att det tredje antagandeinstrumentet har deponerats av en av de femton stater som är medlemmar i Europeiska unionen den 26 maj 1997, dagen för rådets antagande av rättsakten om utarbetande av detta protokoll.

Protokollet kan emellertid inte träda i kraft förrän de femton medlemsstaterna har antagit konventionen om delgivning i Europeiska unionens medlemsstater av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Konventionen träder enligt artikel 24 i kraft nittio dagar efter det att den medlemsstat som sist fullgör denna formalitet har anmält att de förfaranden dess konstitutionella regler kräver har fullgjorts.

En förtida tillämpning av konventionen i enlighet med dess artikel 24.4 kan inte grunda tolkningsbehörighet för domstolen. Inte ens om alla medlemsstaterna skulle anta protokollet får domstolen rätt att tolka bestämmelserna i konventionen så länge denna inte har trätt i kraft.

Artikel 8

I denna artikel föreskrivs att protokollet är öppet för anslutning av varje stat som blir medlem i Europeiska unionen. Tredje land kan däremot inte ansluta sig vare sig till konventionen eller till protokollet.

Eftersom artikeln avser bestämmelser för anslutning till protokollet föreskrivs i den bland annat förenklade bestämmelser för ändring av den förteckning över högsta domstolar som återges i artikel 2.1a som blir följden av att högsta domstolar utses i den nya medlemsstaten enligt den princip som fastslås i artikel 2.2.

Under tiden mellan deponeringen av anslutningsinstrumentet och ikraftträdandet av protokollet för den anslutande medlemsstaten skall rådet besluta om ändringar, som skall göras i förteckningen över högsta domstolar.

Artikel 9

Denna artikel avser förfarandet för ändring i protokollet.

Endast de medlemsstater som är parter i protokollet samt kommissionen får föreslå ändringar.

Rådet skall rekommendera att medlemsstaterna, i enlighet med sina respektive konstitutionella bestämmelser, antar de ändringar som rådet beslutar.

Detta förfarande är inte tillämpligt när det gäller en enkel ändring av förteckningen över de högsta domstolarna.

Artikel 10

I denna artikel åläggs rådets generalsekreterare rollen som depositarie för protokollet.

Generalsekreteraren skall till medlemsstaterna anmäla alla underrättelser som rör protokollet och säkerställa att dessa offentliggörs i C-serien i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*